

□ **Anna Rucka** z domu Bajtek była wybitną działaczką społeczno- narodową w okresie międzywojennym. Została przewodniczącą Związku Absolwentek Końszczanek a później

prezesem Związku Kół Gospodyń. Organizacje te szerzyły oświatę wśród kobiet i wspierały ich aktywny udział w działalności organizacji polskich w miejscu zamieszkania. Organizowano kursy i prelekcje na temat prowadzenia gospodarstwa, zdrowia i higieny w rodzinie, racjonalnego gotowania, kroju i szycia, tańców ludowych, inscenizacji. Prowadzono poradnie dla matek. Anna Rucka była też członkiem Macierzy Szkolnej, śpiewała w nydeckim chórze, udzielała się w Stowarzyszeniu Niewiast Ewangelickich. Jako nauczycielka-instruktorka prowadziła zajęcia w Zimowej Szkole Gospodarczej w Nydku. Za całokształt pracy społecznej na rzecz polskich kobiet na terenie Zaolzia otrzymała Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

W czasie wojny rodzina Anny Ruckiej zaangażowała się w ruch oporu. Brat Jan Bajtek oraz jej najstarszy syn Stanisław wstąpili do Związku Walki Zbrojnej. Dom Ruckich stał się stacją kurierską, magazynem, miejscem spotkań konspiracyjnych. Pani Anna zbierała informacje, organizowała kolportaż tajnej prasy i zbiórki na rzecz rodzin więźniów. Dnia 14. lipca 1943 Anna Rucka została aresztowana przez Gestapo. Po licznych przesłuchaniach i pobytach w więzieniach w Cieszynie, Rybniku, Katowicach i Mysłowicach, została przewieziona do Oświęcimia i skazana na karę śmierci za zdradę stanu. Wyrok wykonano 30. czerwca 1944. Pani Anna do końca swych dni pozostała wierna hasłu wrytemu na rodzinnym grobowcu na nydeckim cmentarzu ewangelickim: *Nie po to się żyje by walczyć, lecz po to się walczy by żyć, a jak ci życia nie starczy, to śmierci spójrz w oczy i idź.* Po wojnie, w 1948 r., Anna Rucka została odznaczona Medalem Wojska przez londyńską centralę Armii Krajowej, a w 1986 r. Krzyżem AK. Życie i działalność Anny Ruckiej opisuje Władysław Magiera w swej książce „Szlakiem kobiet Śląska Cieszyńskiego”.

Swe dzieciństwo Anna Rucka przeżyła w domu swego ojca – nydeckiego rolnika i kupca Jana Bajtki. Podczas wojny do tego to domu przychodził ze swym plecakiem jej syn Stanisław Rucki po zaopatrzenie dla oddziału partyzanckiego. Schwytyany przez Niemców podczas jednej ze swych wypraw, został on zgładzony podczas zbiorowej egzekucji w Jabłonkowie dnia 14. lutego 1944 roku. Od roku 1970 w tymże budynku znajduje się siedziba nydeckich pezetkaowców. W sobotę 2. grudnia 2017 ojcowskiemu domowi pani Anny nadano jej imię – **Dom PZKO im. Anny Ruckiej w Nydku.**